

L'ICAC participa en una intervenció arqueològica d'urgència a Saqqara (Egipte)

L'ICAC participa en una intervenció arqueològica d'urgència al **jaciment arqueològic de Kom el-Khamaseen (Saqqara, Egipte)**, en el marc del projecte de recerca *Spanish-Egyptian Mission in South-West Saqqara. The Site of Kom el-Khamaseen and Surrounding Area*, que dirigeix el Dr. Josep Cervelló Autuori, director i investigador de l'**IEPOA, Institut d'Estudis del Pròxim Orient Antic** (Universitat Autònoma de Barcelona).

Josep Maria Puche, de la **Unitat de Documentació Gràfica** de l'ICAC, és aquests dies al jaciment (del 24 al 30 de juny), encarregant-se de la topografia i la planimetria del projecte d'excavació.

Saqqara, on hi ha la famosa piràmide escalonada del faraó Djoser, és una de les àrees més emblemàtiques d'Egipte, amb l'emplaçament de la necròpolis principal de la ciutat de Memfis, a la ribera occidental del Nil, situada a uns 30 km d'El Caire i 17 km de la ciutat de Guiza.

La nova investigació ha documentat a la zona **nous jaciments inèdits**, a prop d'un jaciment que ja va ser espoliat l'any 1999. Justament pels repetits saquejos que es produeixen al jaciment, s'ha considerat que calia fer una **intervenció arqueològica d'urgència** a la necròpolis de Kom el-Khamaseen i la zona adjacent.

El projecte és una iniciativa de la **UAB**, amb la participació de diversos egiptòlegs i arqueòlegs del Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana, entre ells **Josep Cervelló** (director del projecte) i Marc Orriols. A més de l'ICAC (amb Josep Maria Puche), hi participen un equip de recerca egipci dirigit per l'egiptòleg Mohamed Youssef i la

investigadora de la Universitat de Basilea (Suïssa) Zulema Barahona.

Equip de l'IEPOA en una intervenció anterior a Saqqara. Foto cedida: UAB-IEPOA

Segons ha informat la UAB, a més de la campanya que ara s'està duent a terme es preveu una segona actuació el 2020. De moment, les prospeccions ja han permès la documentació d'altres jaciments i llocs arqueològics menors, fins ara inèdits, amb una cronologia que va des del paleolític fins a l'època bizantina, passant pels regnes Mitjà i Nou.

L'IEPOA ja va fer una prospecció arqueològica al jaciment de Kom el-Khamaseen l'any 1997, quan es va determinar que les restes trobades, principalment blocs de pedra calcària i granit corresponents a tombes ja espoliades, suggerien que es tractava d'una petita necròpolis de finals del Regne Antic.

Malgrat l'any 1999 l'assentament va ser violentament saquejat i no es va poder excavar en aquell moment, en campanyes posteriors, a través de l'estudi de les inscripcions jeroglífiques esculpides sobre blocs de pedra calcària i granit que els saquejadors havien abandonat al lloc, els investigadors van confirmar que les troballes corresponien a enterraments d'individus de diferent estatus social.

Entre ells, un destacat sacerdot del déu Ptah, a la ciutat de Memfis, capital d'Egipte en aquell moment, anomenat Imephor.

Els últims deu anys s'ha aconseguit documentar fins a 30 peces procedents del saqueig de 1999 a galeries d'art, moltes d'elles confiscades i retornades a Egipte.